

VETO

ALGEMENE STUDENTEN RAAD

Weekblad. Jaargang 10, '83-'84.
Nr. 18, dd. 9 februari 1984
V.u. Luc Baltussen, Van Evenstraat 2d,
3000 Leuven. Tel. 016/22 44 38.

Abonnementsprijs: 50 fr. (studenten),
150 fr. (niet-studenten), 350 fr. (steun).
Te storten op rek. nr. KB 431-0079541-68
t.n.v. ASR-VETO, Van Evenstraat 2d,
Leuven, met vermelding van 'VETO-
abonnement' en evt. nr. studentenkaart.

Redakties steeds op vrijdag
om 17 uur (open voor ieder) op 't Stuc,
E. Van Evenstraat 2d, 1ste verdieping.
Artikels binnen op donderdag voor ver-
schijning, advertenties op vrijdag voor
verschijning.

VETO is een publikatie van de Algemene
Studentenraad Leuven.

EN VERDER...

UNIEF	Eredoktoraten	3
SOCIAAL	Alma (2)	4
	Integratiebeleid	5
	Studenten in nood (2)	6
STUDENTEN	Nieuwe Technologie	4
KULTUUR	De Begeerte	6
	Film	7
KOLUMN	Ook dit is Belgisch	2
	De steen...	2
	Janssens	8
LEZERS		2

Lauwering Bernardin in gewijde sfeer

Na Schmidt, Bernardin. Twee inspiratiebronnen voor de openingspeech van rektor De Somer van dit academiejaar (*Reflekties omtrent kernbepanning*, p. 7-8) bekroond met een eredoktoraat. Nochtans lag het aksent van dit Patroonsfeest niet op dit 'hot subject'. Bernardin zelf kwam alleen in de eucharistieviering aan het woord. Daags voordien hield hij wel een lezing.

Als voorzitter van de Amerikaanse Bisschoppenkonferentie is de naam van Bernardin verbonden met de pastorale brief *The challenge of peace: God's promise and our response*, waarin de bisschoppen zich uitspraken tegen elk wapeningsysteem, statische doktrine of politiek initiatief 'dat voorgesteld wordt met de bedoeling de afschrikking te versterken'. De betekenis van deze zeer concrete uitspraak blijkt uit het verzet dat ertegen rees, zowel vanuit het Witte Huis als het Vaticaan.

In de eucharistieviering legde Bernardin echter het aksent op de *K van KUL*. Hoop, licht in de duisternis van wapeningswedloop en groeiende spanningen tussen staten was de boodschap. 'The work of making peace is both a task of reason and faith'. Een enigszins normale benadering gezien de omstandigheden, alhoewel voorganger prof. Lescauwaut van de fakulteit Godgeleerdheid zich

in de voorbeden onomwonden uitspraak tegen militair onderzoek aan de universiteit, en de 'studenten die wandelen voor vrede zonder raketten' zijn steun toezegde. Zo'n 350 studenten stapten inderdaad op in de Naamsestraat, onder impuls van de werkgroep *Weerstand*, tegen de kernbepanning.

Bernardin zelf sprak z'n sympathie uit voor dit initiatief, maar beweerde moeilijk te kunnen 'rondlopen met een badge' in deze omstandigheden.

De afwezigheid van enige politieke stellingname was ook de tendens op de academische zitting: vrede wil iedereen wel en de universiteit als *kritisch geweten* is een adagium. Professor Caudron, dekaan van de fakulteit Godgeleerdheid en voordrager van Bernardin, erkende de onverbreekelijke band van de persoon van Bernardin met zijn uitspraken over wapenings, en schetste diens wil om tot een stellingname hieromtrent te komen, ondanks de moeilijkheden en risico's die ermee gepaard gingen.

Het blijft echter een kans gemist te blijven staan bij de etische betekenis van Bernardin en de gevolgen ervan voor een universitair beleid. Gezien het belang van de stellingnames van de Amerikaanse bisschoppen (op dit moment bereiden ze een dokument voor over de problemen van het kapitalisme) ware een meer uitgesproken politiek standpunt betekenisvoller geweest.

Of gold dit eredoktoraat als afsluiting van het hoofdstuk kernbepanning en wapeningswedloop?

Ineke Leemans

meer over eredoktoraten op p. 3

Daags voor hij zijn eredoktoraat in ontvangst mocht nemen, hield Kardinaal Bernardin nog een lezing over 'The Challenge of Peace: God's promise and our response'. Hier ziet u hem in het gezelschap van prof. Burggraave en prof. Leirman.

Nieuwe technologie en zinvolle arbeid

Op 31 maart 1983 ging er te Nijmegen een studiedag door over de vraag hoe alternatieve vormen van wetenschapsbeoefening kunnen bijdragen tot de ontvoogding van allerlei verdrukte groepen in onze samenleving. Om aan deze studiedag vorm te geven werd door de organisatoren gekozen voor een aantal voordrachten door mensen uit Nederland en elders die in zo'n project werkzaam zijn. Alle sprekers behandelde een thema op het vlak van arbeid en gezondheid.

Zo was er een spreker uit Italië die tot een groep ingenieurs behoort die zich bezig houden met de gevaren van chemische stoffen uit hun bedrijf. Deze groep was ook werkzaam naar aanleiding van de ramp in Seveso. Verder was er iemand uit een groep van landbouwingenieurs uit de VS, die onderzoek verrichten omtrent ecologische landbouwmethoden. Ook was er iemand uit "The people's science movement" in Indië. Hij bracht verslag uit over een actie van een dorp tegen de industrie die een rivier bevuilde die voor de vissers van dat dorp erg belangrijk was en over de wijze waarop wetenschapsplui deze actie met deskundigheid ondersteunden.

een project op het vlak van de informatika en de invoering van nieuwe technologieën in de grafische industrie.

De invoering van nieuwe technologieën heeft al in grote mate invloed gehad op de arbeidssituatie en zal dit in de toekomst in belangrijke mate verder blijven doen. Enerzijds is er het

reëel gevaar dat arbeidsplaatsen verloren gaan. Anderzijds is er ook een belangrijke bedreiging voor de kwaliteit van de arbeid, het zinvolle ervan. Het Utopia project houdt zich bezig met de vraag hoe vakbonden en andere organisaties die bekommerd zijn om

(vervolg op p. 4)

TWEE MATEN EN TWEE GEWICHTEN

Wanneer u dit leest is het proces tegen de twee Veto-medewerkers al achter de rug. Reeds in september 1983 — een goede vijf maanden geleden dus — waren er al geruchten over de naderende ontknoping. Vrouwe Justitia werkt blijkbaar traag en daarom hebben we ons geduld tot nu op de proef moeten stellen.

Voor de rechtbank een goede zaak natuurlijk. Studentenpopulaties veranderen snel en dat heeft zijn rem op de actie. De betrokkenheid op het gebeuren is grotendeels weggeëbt en voor de jongere generatie zelfs nooit aanwezig geweest. Spijtig dat het niet tijdens de vakantie of de blokperiode kon doorgaan, dat had nog beter uitgekomen.

Vorige week werd dan ook het geheugen van de lezer wat opgefrist door een kort overzichtartikel. Deze week willen we het over een andere boeg gooien. Wat deed de andere pers in Vlaanderen met de zaak? Uit het boekje over totaalweigeren (!) blijkt dat ze de slaap der gelukzaligen

sliepen. Van alle kranten, weekbladen en andere tijdschriften die een kopie van de dossiers kregen zweeg De Zwijger (wat nogal gebeurt) en dierf De Morgen niet (ook al zo'n groot licht). Wel is het deze laatste krant die ook de originele exemplaren toegestuurd kreeg en terugbezorgde aan de 'bevoegde instanties'. Enkel het weekblad De Nieuwe publiceerde ook (en zelfs drie) kopies. Deze heilige drie-eenheid is hen blijkbaar goed gekomen want op 29 september jl. konden ze nog bevestigen dat ze nooit iets van het gerecht hoorden.

Had Veto ook meerdere documenten, of zelfs een vervolgerverhaal moeten publiceren?

DDN

(!) Plicht, wat plicht, niks plicht, uitgegeven door het antimilitaristisch bureau, Leuven. In dit boek — een aanrader voor geïnteresseerden — wordt ook vermeld dat het Lode Bostoen, hoofdredakteur van de krant met informatie op nu nivo was, die de foto's van de ontlening doorspeelde naar het gerecht (dat weet De Zwijger dan weer wel te melden). Aan de hand van deze foto's beweert het gerecht enkele mensen te kunnen identificeren. Treffend is ook dat beide zaken samen behandeld worden, hoewel ze niets met elkaar te maken hebben.

Deze foto kwam als winnaar uit de bus bij de fotowedstrijd, georganiseerd door Sportraad in samenwerking met Veto. Deze foto van Wim Fabri haalde het met 117 ptn. De foto's die ook de eerste vijf haalden, kwamen resp. van Johan Abts (98 ptn.), Hans Martens (73 ptn.), Johan Abts (66 ptn.) en Wim Fabri (41 ptn).

De meest originele ondertitel voor de winnende foto werd geschreven door Henk Verhaest en luidt: "Is er nog leven na de dood".

In dit artikel gaan we echter verder in op een rapport over het Utopia-project dat gebracht werd door een spreker uit Zweden. Het betreft hier

LEZERSBRIEVEN

Reklame- dienborden: het paard van Troje

Sedert een tweetal weken zijn in de Alma nieuwe plateaus in gebruik. Deze werden door de ASLK aangeboden en door de Alma voor de periode van één maand op de proef genomen. Doel is de reactie van de studenten hierop te kennen. Via de klachtenbus kwam enkel negatieve kritiek tot uiting. Daar dit slechts individuele reacties zijn, laat men vanaf deze week de studenten kiezen tussen oude en nieuwe plateaus, om beter de reactie te kunnen beoordelen.

Als groene studenten verzetten wij ons principieel tegen deze vorm van reclame. Directeur Mangelschots argumenteert dat het enkel om reclame voor een overheidsinstelling gaat. Het maakt volgens ons in tegendeel de weg vrij voor verdere, harde commercialisatie van de Alma. Dit zou betekenen dat Alma rekening zou moeten houden met de grillen van prive-firma's. We stellen daar tegenover dat Alma in stand moet kunnen gehouden worden

met de subsidies voor de sociale sektor.

Als je ook tegen deze vorm van commercialisering bent, wees dan consequent en weiger deze nieuwe plateaus!

Smakelijk eten!

Agalev-studenten Leuven

Eet je soep op en reageer

Wie wil beweren dat hij de ASLK niet op handen draagt, moet sinds enkele weken tot zijn spijt toegeven dat hij ze dan wel in de handen draagt. Inderdaad: een leger ASLK-reklameborden heeft op onbeschaamde en kleinerende wijze de Alma bezet en lijkt er zich voorgoed te vestigen. (Wanneer kunnen we ons verwachten aan ASLK reclamespots i.p.v. achtergrondmuziek?)

We lepen de ASLK reclame letterlijk met de soep naar binnen. Dit nemen wij niet. Wij menen dat door vreedzaam doch massaal en onverbiddelijk verzet, de invaller kan verdreven worden. Wie niet verkocht wil worden aan welke bank of multinational dan ook, wie graag esthetisch

ceet, wie zich niet in het kruis wil laten tasten... hij bezige volgende aktiemiddelen:

- gebruik je dienbord nooit meer met de ASLK-kant naar boven; draai het om, zet het ook zo in de lift;
- gooi briefjes (elke dag ééntje?) in de Alma suggestiebus: ASLK, nee bedankt.
- ...

Stefan Coltura
Els Alaerts

NSV-Flair

In verband met de lezersbrief 'NSV-story' in Veto 17 p. 2 wil ik graag het volgende kwijt omdat sommige zaken leugens zijn en in een totaal onjuist daglicht werden geplaatst.

Vooreerst verwijt men mij 'de toestemming op eigen houtje' te hebben gegeven. In het licht van een democratische aanpak van deze zaak, d.w.z. dat een goede discussie over NSV niet kan gevoerd worden zonder dat het NSV vertegenwoordigd was, heb ik, na een schriftelijke aanvraag gekregen te hebben van NSV-voorzitter Jurgen Ceder en na rijp beraad, hem

schriftelijk, met een aantal voorwaarden die gerespecteerd werden, de toelating gegeven zijn beroep te verdedigen. Daarenboven beroep ik mij op mijn macht die statutair is vastgelegd in de statuten van de Historische Kring (art. 5, II, 4).

Voorts vermeldt het artikel dat er 'geen inhoudelijke en diepere discussie' is geweest. Hoe de schrijvers, die nochtans op deze vergadering aanwezig waren, daartoe komen, is mij een raadsel. Het zijn juist sommige kringleden, en o.a. ook Christof Grootaers en Jan Van Outrive, die ongeveer één uur lang — meer tijd kon er niet aan besteed worden daar er nog andere en belangrijker agenda-punten moesten behandeld worden — het NSV inhoudelijk hebben bekritiseerd, doch zonder het voorleggen van onweerlegbare bewijzen. Dat de discussie op sommige momenten niet diepgaand was, is ook juist aan hen te wijten, want als Christof Grootaers een vergelijking wil maken over melk en kakao...

Verder werd er gestemd volgens vooraf bepaalde modaliteiten, waartegen de schrijvers geen bezwaren

geuit hebben. Na de stemming kon ieder die dat wenste, en de schrijvers hebben dit gedaan, een motivering van zijn stem geven die in het verslag opgenomen werd. De persoonlijke (vervolg op p. 8)

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op de eerste verdieping van 'Stuc, Van Evenstraat 2d, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit.

Reeds enkele malen ontvingen wij op de redactie brieven van mensen die achteraf helemaal niet bleken te bestaan, of die niets van die brief afwisten.

Om dergelijke misbruiken te voorkomen, wordt elke briefschrijver verzocht zijn volledige naam én adres aan de redactie bekend te maken.

Brieven die langer zijn dan 25 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen) worden in principe ingekort.

Ook dit is Belgisch

De anti-leeuwen

Altijd heeft een profeet ergens gelijk, soms op de meest onverwachte puntjes. Neem bijvoorbeeld Charles Fourier, frans vroeg-socialist en waanzinnig geniaal. De redding van de mensheid lag volgens deze filantroop in een grote verzameling van kleine leefgemeenschappen, de phalanstères. De mensen zouden er leven in spijs en drank, ze moeten slechts vier uur per dag werken en de overige tijd vullen ze met artistieke bespiegelingen en het spel van lijf en leden. Kortom, een pater Versteven avant la lettre.

Maar hij had ook zijn goede revolutionaire kanten. Zo voorspelde hij een nieuw ras van dieren: de anti-tijgers, de anti-leeuwen, de anti-beren. Uiterlijk verschillen deze in niets van resp. tijgers, leeuwen of beren, maar terwijl zij vroeger wild, kwaadaardig en mensenvriendelijk waren, beschikken hun moderne antipoden over een zekere handigheid en intelligentie en zijn zij de mens goed genegen. Deze sympathieke beestjes zouden ons verlossen van alle vervelende werkjes, ons met vrije tijd overstelpend.

En inderdaad, zeer vele mensen beschikken nu reeds over een zee van vrije tijd. Weliswaar wordt hierdoor het beschavingspeil niet op noemenswaardige wijze opgekrakt, maar toch... ergens had Fourier gelijk.

Meer nog, het eerste 'anti' is opgestaan: het anti-NSV. Reeds 14 dagen teisteren zij de presidia van de Leuvense kringen. Zij verschillen in niets van de NSV-er van weleer. Zij dragen hetzelfde lint, dezelfde pet, dezelfde naam... maar wijd en zij verkondigen zij nu dat er meer sociale voorzieningen moeten komen voor gastarbeiders, dat onderwijs en maatschappij verder gedemocratiseerd moeten worden. Met oprechte afschuw vervuld verzaken zij al wat in hun tijdschriftje geschreven staat. Kortom, om u te plezieren zouden zij zelfs hun kinderkins naar het frans pensioonaat sturen. Terecht doet deze vereniging een beroep op subsidies. Helaas, zij kan niet erkend worden, zij bestaat amper 14 dagen.

Zo'n zaken noemt Orwell perversering van het woord, zaaien van verwarring, uithollen van democratie. Maar Orwell is een vals profeet. 1984? Bah! Ik vond het boek veel beter.

labojassen
katoen
en
katoen-polyester

ACCO KANTOORHANDEL
Tiensestraat 134-136
B 3000 LEUVEN BELGIE
Tel. 016 / 23.35.20

ADVERTENTIE

De steen in de kikkerpoel/De knuppel in het hoenderhok

De tien taboes van de georganiseerde studentenbeweging (het zwartboek van de stukjeschrijver)

1. Bescheidenheid (Modestia): "Die standpunten moeten goed beredeneerd en beargumenteerd zijn. Anders zal men er tegenover de (Akademische) overheid geen effect mee bereiken." (1) Dus: een goed beredeneerd en beargumenteerd standpunt levert - eventueel pas na heel lange tijd - effect op tegenover die Overheid. Het feit dat de organisatie van de studentenbeweging rationele en kwa dossierkennis indrukwekkende argumentatiegehele oplevert, resulteert in politieke effectiviteit. Of begrijp ik het verkeerd?
2. Gematigdheid (Temperantia) of 'Grijs-denken': welke ASR-mandarijn was het ook weer die zich tegen mij liet ontvallen dat elke openlijke kritiek op deze organisatie de Vijand (die Overheid dus) in de kaart speelt? Of: de mond-volstand van andere mandarijnen als iemand bekend dat hij niets liever doet dan 100 uur per week studeren, daarmee de norm met 150% overschrijdend. Of vergis ik mij?
3. Zelfkritiek (Sui Calumnia (2)):

"Het is de ASR die beslist dat bepaalde informatie bij de studenten terecht moet komen." (2) Als de organisatie dergelijk normatief karakter toekent aan haar werk op media-gebied, dan kan zij het zich niet permitteren de vaak pijnlijke geschiedenis van deze of gene keuze aan de grote klok te hangen. De Vijand zou in zijn vuistje lachen. Of maak ik een denkfout?

4. Ongeloof (Infiducia): "Als gevolg van beide voorgaande principes bestaat Sociale Raad in de eerste plaats uit kringafgevaardigden die aan de democratisering werken." (3) Met andere woorden: wie niet gelooft in de mogelijkheid tot democratisering van het onderwijs - in het algemeen, of via deze organisatie - of wie, fundamenteleer nog, niet gelooft in het onderwijs als middel tot democratisering van de samenleving, zo iemand kan de basis van de studentenbeweging niet vertegenwoordigen, en zelfs niet door een ander vertegenwoordigd worden. Of vervals ik dit citaat?

5. Spelse Domheid (Stultitia Lasciva) of Dilettantisme: "De weg van de redakteurs naar een degelijke kennis van zaken wordt afgesneden door het wantrouwen in de

kunde van de ASR-mensen." (4) Het is immers niet opportuun de (irrationele) naïeviteit van bv. de redakteur van het blad te confronteren met de rationaliteit van de beroepskracht. De bron van de kennis ligt bij de laatste, en daar is het water zuiver. Of citeer ik verkeerd?

6. Luiheid (Inertia): "Zij (de vaste redakteurs) zijn elk verantwoordelijk voor een bepaalde rubriek, maar worden verondersteld oog te hebben voor het gehele blad." (5) Negatief uitgedrukt: wie niet op een rubriek gepind wenst te worden, wenst blijkbaar ook geen verantwoordelijkheid te dragen. Wie alleen oog wil hebben voor het gehele blad is een luiერი, een profiteur. Of speel ik vals?

7. Tijd verliezen (Tempus dimittere): De actieve medewerker aan de georganiseerde studentenbeweging kan zich niet permitteren een ideaal te koesteren als Stendhal, nl. een levensritme waarin plaats is voor heel veel dingen, vooral voor tijdverlies. De Vijand huldigt immers ook een rigiede arbeids-economie. Of zijn schrijven en ageren niet te vergelijken?

8. Egoïsme (Amor Sui): "Het geheel van activiteiten waardoor een kring (bestuur) een sterke band

smeedt met haar studenten is zeker relevant, vermits het op die band is dat de ASR-structuur zich legitimeert." (6) Een persoonlijke bedenking: vier jaar ervaring met kringwerking - ja, ook ik - hebben hier niet veel voorbeelden van opgeleverd. We deden mee aan de 10.000-akties omwille van de 'kick', en een zetel in Akademische Raad of zoiets, dat verschaft wat prestige. Of is dit defaultisme?

9. Dromen (Somniare): dit is immers, in het beste geval, het resultaat van een overtreden van taboe 6, en 7. Onder ons gezegd en gezwezen, deze organisatie hanteert toch een marxistisch analysemodel. En Martin Buber schreef over Lenin: "Socialistische revolutiepolitiek zonder socialistische vitaliteit", en Ernst Bloch bekritiseerde in de ontwikkeling van het marxisme de vereenzelviging van utopie met wetenschap. Vitaliteit en utopie hebben te maken met onkontroleerbaar, irrationeel verlangens, dromen dus.

10. Liefde (Amor): Elk politiek spreken, ook dat van de georganiseerde studentenbeweging, koestert fanatiek de mythe van de rationaliteit. Algirdas Greimas, nochtans de meest strakke systemati-

kus van de franse linguïstische school, merkte bij de dood van Roland Barthes op dat het hem ergerde dat geen enkele perscommentaar het had over de liefde waarmee Barthes dacht en werkte. "Liefde is te mooi en te breekbaar om in een systeem te vatten", om even Barthes te parafrazeren. En deze organisatie is nog weinig meer dan een systeem, elk verregaand engagement heeft iets neurotisch.

"Occorrone troppe vite per farne uno", schreef Eugenio Montale, "Het kost te veel levens om er één van te maken".

Ik trek mijn conclusies. Einde van een 'veelbelovende' carrière. B.M. en W.S. zullen gelukkig zijn.

Ondergetekende (+)

(1) Bart DE MOOR e.a., "De ASR: werking als uitgangspunt nemen", Veto, jg. 10, nr. 16, p.7
(2) een apokriefe vertaling: de Romeinen kenden het begrip blijkbaar niet
(3) N.N., "Dossier Veto", Veto, jg. 10, nr. 11, p.4-5
(4) naschrift redactie bij lezersbrief E. Vanderheiden & G. Sepelie, Veto, jg. 10, nr. 16, p.2
(5) N.N., "Fusie tot een vaste redactie", Veto, jg. 10, nr. 13, p.1

Van urologen en celbiologen

Bij twee andere eredoktoraten lag het accent op 'lichtmis', symbool van het licht, van het werk van de universiteit in dienst van de samenleving', zoals Piet De Somer het formuleerde. De dienstsector aan de universiteit bestaat klaarblijkelijk in hoofdzaak uit geneeskundige activiteiten; gelauwerd werden Christian de duve, omwille van zijn baanbrekend onderzoek op het gebied van celbiologie (o.a. de ontdekking van het zgn. 'lysosoom' en het 'peroxisoom') en Maurice Hilleman, omwille van zijn onderzoek op gebied van inenting en virologie. Daarnaast werd ook prof. Raoul Van Caenegem, een eminent rechts-historicus, één van de autoriteiten m.b.t. de geschiedenis van de Brits 'Common Law' gehuldigd. Opmerkelijk was wel dat het sinds 1793 geleden was dat iemand uit Gent een eredoktoraat kreeg aan onze Alma Mater.

De zitting opende met een werke van het baskwart Maurice Aerts (vroeger al te gast in Leuven bij een opening van het academisch jaar). Bij de laatste noot bleef Piet De Somer verstrooid voor zich uit kijken... terwijl het publiek gespannen met applaudiseren wachtte tot hij de stilte zou verbreken.

Betoging

Dondervoormiddag viel er buiten de professorenstoet nog meer drukte te beleven op de Naamsestraat. Het aktiekomitee Weerstand had immers hetzelfde tijdstip uitgekozen om nogmaals een fundamentele vraag van de bevolking onder de aandacht te brengen: vrede zonder kernwapens.

Studenten ongewenst

Het vieren van Onze-Lieve-Vrouw Lichtmis blijkt nog steeds een prerogatief van het professoraat te zijn. Is enkel de academische zijde nog voldoende katholiek aan deze unie? Of valt er zoveel te verborgen? Misschien wel. De studententegenwoordigers op Akademische Raad hadden dit jaar langs hun neus weg gevraagd of het niet mogelijk was twee uitnodigingen per kring te reserveren. De praesessen en/of andere kringafgevaardigden begunstigen vaak door hun optreden de werking van de universiteit. Een nogal voorzichtig "misschien" werd enkele weken later omgezet in een "het is onmogelijk". Waarbij enige motivatie niet nodig bleek.

Bij zijn inleiding was de rektor echter weer goed op dreef: "De ministers Schiltz, Eyskens, Coens en Maestadt zijn verhandeld. Wij hebben daar alle begrip voor: het bestuur van het land is moeilijk, verward en... het resultaat is niet zeker."

Hierna hield Christian de Duve een lange rede onder de titel: "Vers une deuxième révolution médicale". Vooraf echter, als professor van de UCL, sprak hij uitgebreid over de emoties die deze ontvangst binnen de muren van de Leuvense universiteit bij hem verwekte, na de pijnlijke scheiding vijftien jaar geleden. Hij pleitte voor een terug sterker aanhalen van de banden tussen de twee zusteruniversiteiten via persoonlijke contacten, en het koördineren van het onderzoek. Dat leverde hem een zeer warm open doekje op. "Leuven Vlaams" is blijkbaar diep bevestigd. In zijn rede zette hij verder uiteen dat de eerste medische revolutie vooral ingewerkt had op de ziekte-oorzaken, terwijl nu, door de mogelijkheden die de celbiologie en het genetisch onderzoek bieden, een tweede revolutie misschien voor de deur staat, die vooral inwerkt op de mechanismen van de ziekte. Een speech met een zeer optimistisch geloof in de vooruitgang van de medische wetenschap.

Na de diverse laudatio's sprak prof. Raoul Van Caenegem een dankwoord uit. Hij zinspeelde op het eigenaardige van een onderscheiding als deze: op 60-jarige leeftijd gratis een diploma in handen krijgen. Hij konstateerde droogjes dat hij nu blijkbaar

sant in eigen land was geworden, en dat het van 1793 geleden was dat iemand van Gent nog de eer van een eredoktoraat te Leuven te beurt was gevallen. Aanleiding voor hem om eens in te gaan op de geschiedenis van de eredoktoraten, maar na enkele zinnen onderbrak hij dit verhaal, om verder door te gaan op de ijdelheid der geleerden, de waarde van de erkenning als erkenning. Na nog enkele filosofische beschouwingen rondde hij zijn speech tenslotte af met een woord van dank. Een zeer humoristisch en spits einde van een nogal 'akademische' zitting.

PTJ

Christian de Duve hield op de akademische zitting een lezing onder de titel: "Vers une deuxième révolution médicale."

Toch was het een vrij aanzienlijk groepje dat iets na tien begon aan het originele opzet. De aktie bestond er immers uit in groep de Naamsestraat op de voetpaden te bewandelen. Bij de universiteitshallen en aan het oud ateneum werd via het zebrapad overgestoken om aan de andere straatkant dan terug te keren. De groepsoversteken zorgden steeds voor enig verkeersoponhoud. De politie probeerde dan ook de aktie uiteen te trekken. In dit opzet lukten zij niet helemaal omdat de kleine groepjes die reeds overgelaten waren steeds wachtten tot het geheel het zebrapad over was. Toen het duidelijker werd dat de aktie vreedzaam zou blijven, gingen de agenten wat diskreter te werk.

Wanneer omstreeks 11 uur het professoraat in stoet van de kerk terugkwam, werd even aan de Hallen verzameld. Daar werden enige vredeliederen gezongen. Nadat de proffen binnen waren, werd de aktie gewoon verdergezet. Ondertussen dikte het geheel steeds verder aan, zodat aan het slot een 300-tal studenten meededen. Dit einde kwam er iets voor twaalf toen een lange ketting werd gevormd langs weerszijden van de Naamsestraat. Na het zingen van een laatste lied werd de groep ontbonden. Alleen spijtig dat nogmaals bewezen werd dat de pers weinig aandacht heeft voor vredig protest...

TBC

Eredoktor: Faam of blaam Uit de lucht vallen volstaat

Op 2 februari was het weer zover: vier eredoktors gekroond in Leuven. Sommigen (vooral aspirant-eredoktors) vragen zich af hoe men het wordt. In wezen is dit zeer eenvoudig: het wordt voor u bepaald op de Akademische Raad (d.i. de rektor, vicerektoren, groepsvoorzitters, rektor Kortrijk, dekanen, vier assistenten en vier studenten). U wordt er kandidaat gesteld, en er wordt over u geoordeeld. In geval van positieve beoordeling mag u ervoor bedanken, indien u de eer te veel vindt.

Toch zijn er een aantal voorzorgsmaatregelen die de aspirant-eredoktor kan nemen, kwestie van zeker kandidaat gesteld te worden.

Profiel van een kandidaat

Ten eerste moet het duidelijk zijn, dat niet zomaar de eerste de beste boereheikneuter in aanmerking kan komen. Daarom moet u ervoor zorgen dat u bekend bent als wetenschapper. Doch dit is niet voldoende. Indien u enkel bekend bent binnen uw vakgebied, of indien u geen geneesheer bent, zou u toch nog door de boot kunnen vallen. Anderzijds moet er uitdrukkelijk gewezen worden op het gevaar van een te grote bekendheid. Nobelprijzen bijvoorbeeld zijn volstrekt uit den boze. Eenmaal te bekend is het niet meer de moeite u nog eens ekstra te eren. De gulden middenweg is hier dus aangegeven.

De niet wetenschappers moeten echter niet wanhopig. Wanneer u een gewoon, doch volstrekt eerbaar beroep uitoefent, bvb. politikus of kunstenaar (d.i. een niet progressief kunstenaar) of religieus van de goede strekking, en u bezit enige beroemdheid, kan het ook nog wel.

Vervolgens is het strikt noodzakelijk een, in de ogen van de jury, eerbaar en normaal leven te leiden. Er kan niet genoeg gewezen worden op het belang van deze eis. Zo werd nog dit jaar een notoir Engelsman geweigerd omdat "dieje de laatste tijd begint te devieren" (voor de nieuwsgierigen: de auteur van Monseigneur Quichot).

Niet strikt noodzakelijk maar zeer behulpzaam is het kunnen spreken. Er moet immers een rede uitgesproken worden door een van de uitverkorenen. Deze moet van nivo zijn. Als u dit kunt, of de indruk geeft dit te kunnen, is het dus mooi meegenomen. U kunt natuurlijk opteren te behoren tot het zwijgende deel, maar toch...

De meest gevorderden onder u beseften natuurlijk de publiciteit die van een eredoktoraat uitgaat, zeker als men mag spreken. Het is niet aan te raden deze publiciteit te willen uitbuiten in eigen voordeel. Helemaal fout is het dit nog openlijk te stellen ook. Als dit is wust u, kan u het wel vergeten.

Aan onze aloude roemruchte Alma Mater wordt zoets volstrekt niet getolereerd, en terecht! Het komt er dus op aan deze reclame volstrekt te negeren of ze als genant van de hand te doen. Slaagt u daarin, dan zit het wel snor, ook met uw reclame.

Tenslotte kan u nog een belangrijke stap zelf zetten: u kan ervoor zorgen dat het politiek opportuun is u te eren. De meesten onder ons beseften niet wat een stimulans dit kan zijn. Dit is zeer dom en bovendien volledig fout! Zij die beter weten, zullen de aktualiteit op de voet volgen en gepaste tegenmaatregelen nemen.

Zo wordt u het

Wat gebeurt er nu wanneer u aan alle criteria voldoet en u bovendien graag eredoktor zou worden? Op dit punt gekomen, moet u de zaak uit handen geven, hebt u al gedaan wat in uw macht lag. Vanaf nu beslissen anderen. Op één van de eerste vergaderingen zal de Akademische Raad zich buigen over de vraag wie ze nu in godsnaam weer kan uitnodigen. Kandidaten worden voorgesteld, bezwaren geroepen, algaau weet niemand nog precies wie voorgesteld werd, wat zijn verdienste nu precies was en wat er tegen in te brengen was.

Voor de kandidaat zijn er op dit punt nog twee mogelijkheden. De eerste is dat zijn naam niet geroepen werd. Over deze optie kunnen we kort zijn: pech gehad.

Indien u er wel bij was, is niet eenduidig vast te stellen wat zal gebeuren. Belangrijk in dit verband is wie uw naam geroepen heeft. Indien dit een student was, dan waarschijnlijk pech voor u. Indien dit zo was en er geen hoogsterstige bezwaren tegen u werden ingebracht (wie is dat? kan die wel spreken, heft die in haar films niet teveel haar borsten getoond?... zijn dodelijk), is nog niets verloren. Uiteindelijk is er een waslijst met kandidaten, bezwaren, voordelen en algemene opmerkingen. Daar niemand er nog wijs uit kan, zal de Raad volgende wijs besluit nemen:

"Aan het Bureau Akademische Raad wordt opdracht gegeven om, uitgaande van de ter zitting geformuleerde voorstellen en tevens van de suggesties die in de komende dagen op het rektorat zouden toekomen, dringende de nodige contacten te nemen en de kandidatenlijst vast te leggen."

De snuggere lezer heeft reeds een achterpoortje ontdekt waardoor onverhoeds nog nieuwe gezichten kunnen binnenstippen.

Om te weten wie nu uiteindelijk uitverkoren is, volstaat het De Standaard te lezen. Deze gelukkingen mogen dan op 2 februari naar de Faculty Club gaan eten, na het vervullen van enkele formaliteiten. (Ondergetekenden mochten dat ook, ze zullen er dus zeker niet over klagen.)

Voor de verworpenen: lees bovenstaande tips en meer geluk volgende keer.

Bart De Moor
Peter Mostrey

Nu is het patroonsfeest van de unie niet zomaar een barbecue. Na de mis volgen de uitreiking van de eredoktoraten, een receptie en ook nog een stevige maaltijd. Dat alle studenten niet mogen aanwezig zijn bij het kopieuze eestfeest lijkt nog evident. Dat er op de receptie geen studenten zijn, het zal nog geen ramp wezen. Een student behoort toch niet te drinken; zijn opdracht is studeren. Alhoewel sommigen hiervoor wel uitgenodigd worden. Maar die zijn dus meer gelijk dan anderen...

Dat de uitreiking der eredoktoraten zelf ook totaal gesloten blijft (uitzondering gemaakt voor de vier tegenwoordigers op de Akademische Raad, één Veto-verslaggever en het zangkoor — trouwens terecht aanwezig), lijkt al minder evident. Hiervoor zijn toch meerdere studenten geïnteresseerd. Zo bleek donderdag tenminste. Verschillende studenten ver-

schenen aan de ingang van de Hallen, maar werden categoriek de deur gewezen. Overigens is die deur van stevig hout, evenals de deurwachters. Na die aktie van de groep Weerstand hadden ook enkelen hiervan graag de uitreiking bijgewoond. Per slot van rekening werd één van hun medestanders, Bernardin, toch gehuldigd. Maar neen hoor, blijkbaar waren zij ook niet katholiek genoeg (wie voor de vrede opkomt is trouwens sowieso subversief en Russisch tegenwoordig). Geen pressen, geen radenvoorzitters van de ASR, en vooral geen 'gewone' studenten. Die lopen toch enkel in de weg. Binnenkort een KUL waar de studenten enkel nog met een uitnodiging de les binnen mogen? Zo utopisch is dit misschien niet zolang de studenten eerder stiefmoederlijk behandeld blijven. Of misschien laat men dan ook een zeer korte inhoud van de kursussen de BRT-revue passeren...

TBC

In onze vorige aflevering (Veto 17) hebben we het vooral gehad over prijs- en spijsdifferentiëring in de Alma. Er werd ingegaan op het probleem in hoeverre deze optie van Alma nog beantwoordt aan het doel om meer studenten aan democratische prijzen te laten eten. In dit tweede deel handelen we met directeur Mangelschots over de modernisering van de Alma-infrastructuur en de taak die de sociale raad afgevaardigden in de Raad van Beheer te vervullen hebben.

Veto: Die fotokopieapparaten in Alma II nemen ze U bij Acco niet in dank af?

Mangelschots: «Bepaalde mensen niet, nee. Ik zie daar zelf niet zo grote bezwaren in. Mijn bedoeling is eigenlijk alleen, een beetje animatie te creëren. En wat comfort in dat restaurant. In Alma I zal ik ze niet opstellen, daar is er trouwens geen plaats voor. En er is animatie genoeg, vind ik. Maar in Alma II kon het wel.»

Veto: Gisteren stonden er twee mensen met 'Snickers' te leuren aan de Alma-ingang. Was het vroeger geen gewoonte daar aan studentenorganisaties toe te laten?

Mangelschots: «Ik moet zeggen dat die daar stonden zonder dat ik dat wist. Persoonlijk ben ik ook niet voor het uitdelen van snoep. Tegen informatie heb ik geen bezwaar. Knack of Huma of weekbladen... Zuiver commerciële dingen sta ik uit principe niet toe.»

Veto: Wat met de modernisering van Alma II?

Mangelschots: «Dat is een zaak van prioriteiten. De voorzitter van de Raad voor Studentenvoorzieningen (nvd: Sabbe) heeft vier miljoen uitgetrokken, en die hebben klaarblijkelijk al een bestemming gekregen. Persoonlijk vind ik de modernisering van Alma

II wel belangrijk, maar toch geen prioriteit. De nieuwe keuken die daar moet komen is bv. veel belangrijker. De zaal zelf is wel niet de gezelligste van Leuven, maar het is toch ook geen vuil en onogelijk kot. Het is degelijk onderhouden.»

Veto: U zou digitale schermen gaan gebruiken om de menu's aan te kondigen? Is dat dan prioritaair?

Mangelschots: «Maar dat is niet duur. We willen alleen eens proberen hoe dat gaat. En als dat gaat, spaart het ons een halftime personeelslid uit. Er is onlangs een halftime weggegaan die voor die affiches zorgde. Nu worden die aankondigingen met de hand geschreven. En dat kost veel tijd. Waarom zegt niemand iets als er 350.000 fr. per jaar op tafel moet komen om iemand voor die klus te betalen, terwijl er moeilijkheden komen als die een apparaatje zouden kopen dat daarvan maar een fractie kost. En als die handgeschreven aankondigingen van nu goed genoeg zijn, zie ik niet in waarom de Alma zo nodig gemoderniseerd moet worden.»

Nieuwe centrale keuken

Veto: Vindt U niet dat Studentenvoorzieningen een nogal zwakke politiek voert naar de nationale overheid toe? Het goedkeuren van de nieuwe centrale keuken bv. had toch allang goedgekeurd kunnen zijn als men er vanuit Leuven — Raad voor Studentenvoorzieningen en Raad van Beheer — wat meer druk achter had gezet.

Mangelschots: «Je mag niet zeggen dat er niets gebeurt. Maar het is wel waar dat het nog niet veel heeft opgeleverd.»

Veto: Het hele dossier van het Vandale-kollege was op minder dan een jaar tijd helemaal goedgekeurd... De plannen zijn al getekend en de aanbesteding loopt ook al. Daar kon het blijkbaar wel.

Mangelschots: «Die centrale keuken is een veel kostelijker affaire. Ik bedoel: men kan hier geen geld van cultuur krijgen, zoals voor het Van Daele

Interview Mangelschots Alma: of het einde van een illusie

kollege. En wordt ook meer bediscussieerd. Als de Raad van Beheer van de KUL eenstemmiger was over die keukentralisering, dan zou het in Brussel ook wel rapper gaan.»

Veto: Indertijd heeft men door frieten te verkopen boven Acco kunnen aantonen dat er iets nodig was, en heeft men de sociale toelagen doen uitvinden. Nu is er een aantoonbare achteruitgang van de democratisering van het onderwijs — wat dus weer een argument zou kunnen zijn om méér geld voor sociale toelagen los te krijgen, maar de Raad voor Studentenvoorzieningen zegt alleen: 'Dat gaat toch niet, dus doen we het niet.'

Mangelschots: «Het zit natuurlijk vast op alle vlakken. Er zijn strengere normen op alle niveaus. Er is een algemene tendens om de vragen af te houden. Er is ook niet meer zo'n dringende behoefte aan academisch geschoolden. Men ziet in de democratisering niet meer het rendement op korte termijn. Tot op zekere hoogte kun je daar ook wel inkomen.»

Veto: Die affaire met de Kantien in Heverlee lijkt een aanduiding dat de Alma erg weinig beschikkingsrecht heeft over haar gebouwen. Is die Kantien-zaak denkbaar voor de hele Alma?

Mangelschots: «Ik geloof niet dat men die zaak moet zien als een eerste teken dat de universiteit ons nu stelselmatig onze gebouwen gaat afpakken. Het ging veel meer om een bepaald probleem in een bepaalde situatie.»

Veto: Maar de Alma heeft daar toch heel weinig zeggingsmacht over.

Mangelschots: «Helemaal géén! De universiteit is eigenaar van die gebouwen. Theoretisch is de hele sociale sektor van de universiteit. Er gebeurt in de sociale sektor ook niets zonder de zegen van de Raad van Beheer.»

Veto: Dat Sociale Raad, die toch voor een goed stuk participeert in de Raad van Beheer van de Alma, daar meestal gedwongen is zich op te stellen als een oppositie, komt dubbelzinnig over.

Mangelschots: «Sociale Raad is inderdaad de oppositie in onze beheerraad. Dat is waarschijnlijk een beetje onvermijdelijk. Ik geloof ook niet dat de mensen van Sociale Raad zich direkt

als beheerders zien. Zij brengen op de Raad van Beheer tot uiting hetgeen er leeft in hun groep. Veel minder zijn zij daar als vertegenwoordigers die wel éénmaal aangeduid zijn door Sociale Raad. Zij behouden regelmatig het contact met hun achterban. Dat is natuurlijk geen beheerderspositie. Als beheerder heeft men als hoogste principe: het goed beheren van de zaken die men beheert. Ik zal niet zeggen dat Sociale Raad niet bemerkd is om het goed beheer van de Alma, maar hun eerste bekommernis is toch tot uiting brengen wat in hun achterban leeft. Terwijl beheren betekent dat er compromissen moeten komen. Er zijn daar ook nog andere groepen vertegenwoordigd.»

Veto: Hoe lagen de verhoudingen op de Raad van Beheer t.a.v. de prijsdifferentiëring?

Mangelschots: «Ik denk dat de studenten daar tegen waren. Na een tijd zeggen die dan wel: 'Ja, is dat nu een oorlog waard?''

Veto: Volgens Sociale Raad heeft de beheerraad de prijsdifferentiëring nooit echt helemaal doorgepraat.

Mangelschots: «O, er is toch wel dikwijls over gepraat. Wat bedoel je juist met doorpraten? Standpunten tegenover elkaar stellen, is dat doorpraten? De ene vindt het wel goed, de ander vindt het niet goed... is dat doorpraten? Ik weet het niet. Het is natuurlijk zo dat men het moet toepassen en dan in de praktijk zien hoe dat zich uitwerkt.»

Veto: Het omvormen van de eerste verdieping van Alma I van restaurant tot snackbar (daurder) is nooit op de Raad van Beheer beslist.

Mangelschots: «Het is misschien wel zo dat het toen iets te weinig expliciet gezegd is. We hadden wel gezegd: we maken er één zaak van, met een gelijkaardige service onder en boven, maar met een zekere differentiëring tussen de schotels onder en boven.»

Veto: Er wordt gesproken over een nieuw restaurant in de Naamsestraat?

Mangelschots: «Ik heb er ook van gehoord, ja. Dat dateert nog uit het Grote Jaar van de Brainstorming. Nu, wat ervoor te zeggen is, heeft te maken met de regionale spreiding van de restaurants. Men heeft altijd beweerd dat de Sedes veel te dicht bij Alma II lag. Een restaurant in de Naamsestraat zou commercieel gezien de Sedes wel kunnen vervangen. De Sedes is trouwens te klein en te eng verbonden met de woonfunctie. De studenten die daar wonen klagen bijvoorbeeld veel over de frietlucht die ze met de ventilator meekrijgen. Maar je kunt die ventilator ook moeilijk afzetten, of je zit in het restaurant binnen de kortste tijd met dikke vetwalmen.»

Veto: Toen de tijd van de 6000 maaltijden per dag in Alma II voorbij was, is men zich allerlei vragen gaan stellen omtrent de functie van een universitair restaurant. Men wilde die restaurants bijvoorbeeld verbinden met de woonfunctie van de peda's, die toen nog geleid werden door ongetrouwde juffrouwen eerwaarde zusters. Maar die zijn allemaal verdwenen. En de verschillende functies die zij hadden, zijn door Alma overgenomen.»

Veto: Volgens mij moeten eten en wonen niet geïntegreerd worden. Daar heeft men bijvoorbeeld een fout mee gemaakt bij Alma III. Alle leslokalen — en dat is tenslotte het overgrote deel van de studenten — moeten zich in totaal zeker zo'n twintig minuten verplaatsen om te komen eten. De groep die tegen etenstijd op de woonkampus is en dus dichtbij het restaurant zit, is veel kleiner. Een restaurant moet ergens tussen wonen en leslokalen in gelokaliseerd worden. Helemaal bij het leslokalen is ook verkeerd. Dat is dan weer de fout op Gasthuisberg bv. Daar zijn verschillende auditoria van 350 mensen. Als die lessen uit zijn, hebben ze tien meter van de uitgang van het leslokaal tot aan de ingang van het restaurant. Natuurlijk krijg je dan vreselijke rijen: 350 mensen die tegelijk willen eten. Als dat restaurant 100 m verder lag, zou er al een veel redelijker spreiding zijn.»

Peter Bruegelmans
Noël Herteleur
Luc Baltussen

Wetenschap en verdrukte groepen Nieuwe technologie en zinvol

(vervolg van p. 1)

merd zijn om de rechten van de arbeiders in deze samenleving de invoering van nieuwe technologieën op een positieve wijze kunnen beïnvloeden. En dit vooral met het oog op het verbeteren of minstens het behoud van de kwaliteit van de arbeid.

Utopia?

De mogelijkheden om dit te doen zijn echter zeer beperkt. In het rapport wordt dit toegeschreven aan het feit dat aan de firma's meestal kant-en-klare systemen worden verkocht, waartegen men veelal alleen maar ja of nee kan zeggen. In het beste geval kunnen de arbeidsorganisaties mee beslissen over het bedrijf dat het systeem zal leveren. Dit heeft natuurlijk veel te maken met de complexiteit en de grote investeringskosten van de nieuwe technologieën.

Tot op heden werd er over het algemeen alleen gewerkt om de negatieve gevolgen van de nieuwe ingevoerde technologie te verminderen. Het Utopia project opteert daarentegen voor een offensieve strategie. Hiertoe werd een samenwerkingsverband opgericht tussen vakbonden en wetenschapslui om zelf technologische en organisatorische systemen te kunnen aanbieden, waarbij meer oog is geweest voor de zinvolheid van het werk voor iedereen en niet enkel voor de winstgevende aspecten.

Dit is vanzelfsprekend een heel moeilijke zaak, precies omwille van de hoge investeringskosten en de complexiteit van deze technologieën. Is het een utopie of kan het gerealiseerd worden? Het project is nog niet

ver genoeg gevorderd om dit te weten. Toch zijn er aanduidingen dat bepaalde dingen mogelijk zijn.

Alternatieve software

Inderdaad, ook software is een onderdeel van de moderne technologie. En deze is veelal minder duur in de ontwikkeling dan de systemen zelf. Daarom is het waarschijnlijk dat arbeidsorganisaties op dit vlak meer impact kunnen hebben.

Uit het rapport was niet duidelijk hoe dit precies kan gebeuren. Maar toch is het niet zo moeilijk in deze richting voorbeelden te bedenken. Een programma kan zodanig gemaakt worden dat het werken ermee veel minder stresserend wordt, omdat het maken van eventuele fouten goed opgevangen wordt. En men zou programmeertalen kunnen maken die wat minder kieskeurig zijn. Ook het opsporen van fouten in een programma kan erg op de zenuwen werken. In elk geval is de idee toch wel erg interessant, dat met alternatieve software de toepassingen van de nieuwe technologie op een meer zinvolle en inhoudelijk interessantere manier kan gebeuren.

In het rapport worden verder mogelijkheden geformuleerd op het vlak van de tekst- en beeldverwerking in de grafische industrie. Het Utopia-project houdt zich trouwens in hoofdzaak daarmee bezig. In het rapport werden hiervoor een aantal redenen opgegeven, o.a. het al bestaande samenwerkingsverband tussen de Skandinavische vakbonden uit de grafische industrie aan de ene kant en onderzoekers aan de andere kant. Maar ook op ander vlakken zijn er interessante mogelijk-

Training

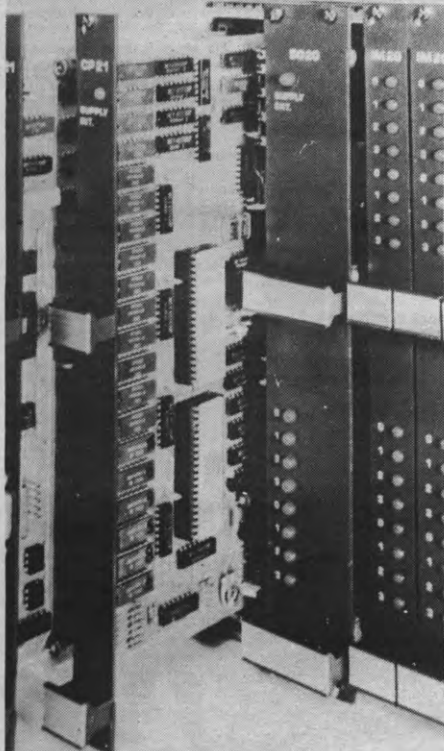
Een tweede aspect waardoor beïnvloeding van nieuwe technologieën mogelijk wordt, is het organiseren van supplementaire trainingen. Wanneer nieuwe moderne machines worden ingevoerd is er meestal maar heel weinig training nodig om daarmee te werken. Dit is dan voor een groot deel verantwoordelijk voor het uithollen van het arbeidsproces. De arbeid wordt al een stuk zinvoller als men weet hoe de machine werkt, zelf pannas kan herstellen, zelf de machine kan aanpassen aan de lokale behoeften en dergelijke meer.

Meer kennis geeft ook meer macht en laat toe om mee te beslissen op verschillende niveaus omtrent de invoering van nieuwe technologieën. Op die wijze kan ook ingegaan worden tegen de trend die erin bestaat om enkel nog hooggeschoolde met daartegenover erg laag geschoolden arbeiders in te schakelen. Dit vergroot de ongelijkheid in het bedrijf en is een hinderpaal tot het democratiseringsproces.

Rol van de universiteit

Er is over de nieuwe technologieën veel te zeggen. Is het wel verantwoord om hier in het Westen een hoogtechnologische maatschappij verder uit te bouwen als voor een groot deel van de wereldbevolking nog niet aan de minimale levensbehoeften is voldaan?

En men kan zich terecht ook afvragen of de kwaliteit van het leven hier bij ons werkelijk vooruitgaat met deze snelle technologische vooruitgang. Het is echter een feit, dat de opmars van deze nieuwe technologieën niet te stuiten is. Daarvoor zijn de economische krachten die erachter zitten te sterk. Maar w

Voor een positief integratiebeleid

Migratie van individuen en groepen is in de menselijke geschiedenis een uiterst frekwent voorkomend verschijnsel. Voornamelijk door gebrek aan mogelijkheden in de eigen woonplaats, bv. gebrek aan goede landbouw- of veeteeltgrond, worden mensen gedwongen een ander gebied op te zoeken. Sommige mensen, in het SAHEL-gebied bijvoorbeeld, leiden een leven van voortdurende migratie.

In Europa echter, met zijn hoge bevolkingsdichtheid, heeft migratie een eigen karakter. Door een wettelijk of cultureel gebrek aan mogelijkheden in de eigen woonplaats, worden mensen gedwongen een ander gebied op te zoeken. Sommige mensen, in het SAHEL-gebied bijvoorbeeld, leiden een leven van voortdurende migratie.

In Europa echter, met zijn hoge bevolkingsdichtheid, heeft migratie een eigen karakter. Door een wettelijk of cultureel gebrek aan mogelijkheden in de eigen woonplaats, worden mensen gedwongen een ander gebied op te zoeken. Sommige mensen, in het SAHEL-gebied bijvoorbeeld, leiden een leven van voortdurende migratie.

Ksenofobe houding bij de inlandse bevolking
De houding van vijandigheid die bij de Westeuropese bevolking loskomt t.o.v. de immigranten is dan ook een nogal onrealistische reactie. De argumentatie "werk in eigen streek voor iedereen" is economisch niet houdbaar, en hopelijk slechts een tijdelijke opinie. Toch zien we in deze crisisdagen de ksenofobe houding van de Belgische bevolking t.o.v. de migranten nog groeien. Deze reactie is des te groter naarmate de immigrant uit een andere cultuur komt die meer van de onze verschilt. Op het aantal niet-Belgische inwoners van ons land vormen de Italianen, Nederlanders, Fransen, Polen, Spanjaarden, Grieken en Duitsers samen een hoger percentage dan Noord-Afrikanen, Turken en Zairezen samen. Toch hoort men zelden zeggen dat de Nederlanders allemaal uit België moeten vertrekken. Voor de Sicilianen ligt dat al iets anders. En de Noord-Afrikanen...

Politieke rechten

Een uiterst belangrijke stap in de afbouw van deze ksenofobie, soms zelfs racistische mentaliteit, ligt in het toekennen van politieke rechten voor deze migranten (dit is: stemrecht en kiesbaarheid voor alle raden). Ksenofobie wordt immers bevorderd door de houding van bepaalde politici die er niet voor terugdeinzen deze vreemdelingenangst aan te wenden in hun elektorale propaganda. Een racistisch klimaat wordt zo geschapen en allerlei fascistische groepjes doen een poging om hun invloed uit te breiden en straks met tien man en twee paardekoppen te zijn, door in te spelen op een sluimerende mentaliteit bij een deel van de bevolking: de ksenofobie. Door in elektorale propaganda de vreemdelingen af te wijzen, of zelfs de huid vol te schelden, door wetsontwerpen en politieke-acties tegen de immigranten doet men de Belgische bevolking geloven dat hun smeuulende vooroordelen t.o.v. de immigranten gegrond zijn: door te zeggen dat de werkloze, niet-Belgische inwoners het land uit moeten, gaan de Belgen geloven dat de immigranten inderdaad de werkloosheidskassen plunderen, enz. De politici die deze propaganda huidige zijn echter in de eerste plaats elektoralisten, en zij zouden vlug enkele octaven lager zingen wanneer er zich onder hun potentiële kiezers ook vreemdelingen zouden bevinden. Ons land zou een racistische voedingsbodem minder tellen.

Gelijke rechten

Niet alleen als probaat middel tegen vreemdelingenafkeer, maar ook omwille van democratische en eerlijkheidsprincipes, moeten we de politieke rechten voor immigranten voorstaan. Het zijn immers de immigranten die naar België gehaald zijn om bij te dragen tot de rijkdom van ons land. In een stelsel waar arbeid als koopwaar wordt behandeld was de Belgische situatie immers dreigend: de bevolking ging dalen, en daarmee het aantal arbeidskrachten. Daarom werden de gastarbeiders aangespoord om niet alleen hier te komen werken, maar ook hun gezin mee te brengen, als vervanging van de arbeidskrachten. In al die jaren van verblijf hebben gastarbeiders trouw hun belastingen en RMZ-bijdragen betaald. (Trouwder dan het Belgische grootkapitaal althans, anders zou de fiscale amnestie op niemand betrekking hebben.) Bovendien ondergaan ook gastarbeiders de Belgische wetten, zolang ze op Belgisch grondgebied verblijven. Doch mee bepalen wat er beslist wordt, mogen zij niet.

De vakbonden

Organen die veel gedaan hebben voor de situatie van de gastarbeiders in België zijn alvast de vakbonden. De overgrote meerderheid van de gastarbeiders behoort immers tot de laagste arbeidersklassen en heeft het harder te verduren van de kapitalistische verdrinking dan de Belgische arbeiders. Daarom dat, ook na strijd,

de vreemde arbeiders stemrecht kregen voor de syndicale verkiezingen (1951), hoewel het nog tot 1971 dueren voor ook daar de volledige gelijkheid tussen Belgische en buitenlandse arbeiders bekomen werd. De resultaten zijn duidelijk: binnen de vakbonden is het racisme veel beperkter dan elders, en de vreemdelingen bewijzen over organisatietaal te beschikken, wanneer ze maar inspraak krijgen. Bij de vele problemen die binnen de vakbonden heersen, kunnen we de raciale verschillen niet meer noemen, wat wel het geval was vóór de gelijkberechtigting.

Jarenlange strijd van ontvoogding

Dat uitgerekend tijdens de crisisperiodes de ksenofobie opblaait, ligt niet alleen aan een verdedigingsreactie van de inlandse bevolking. De grote schulden van de crisis, het grootkapitaal, hebben er immers alle voordelen bij een zondebok aan te duiden om zelf te kunnen overleven. En via hun machtige lobby van regering, parlement, pers en politie, slagen zij er in de Belgische bevolking te doen geloven dat de gastarbeider de schuld is van de crisis. Zo slagen zij erin hun potentiële tegenstanders, de arbeiders, onderling te verdelen, en haat te kweken tegen een zeer belangrijke minderheidsgroep binnen de arbeidersklasse.

Daarom is het noodzakelijk dat we dit manoeuvre doorzien en er de strijd tegen aanbinden. En dat kan slechts ten volle wanneer alle arbeiders over politieke rechten beschikken. Dit is niets meer dan een voortzetting van de jarenlange strijd van ontvoogding van de arbeidersklasse, die in 1919 het stemrecht toekende aan alle mannelijke arbeiders, en 1948 aan de vrouwen en in 1981 aan de jongeren. De laatste 10% van de bevolking — voornamelijk binnen de arbeidersklasse — moet weldra volgen.

Divide et impera

De politiek van verdeeldheid is natuurlijk niet zo vreemd aan het grootkapitaal. De politiek in de eerste halve eeuw van Belgische onafhankelijkheid wordt gekenmerkt door een strijd tussen katholieken en liberalen. Toen echter de arbeidersbeweging opkwam en stemrecht verwierf, waren de katholieken er als de kippen bij om hun liberale vijanden een handje toe te steken met de zetelverdeling volgens evenredige vertegenwoordiging. (In plaats van alle zetels van een bepaald district voor de winnende partij). Zoniet zouden de liberalen in de industriesteden weggevaald worden door de socialisten. Zo verdeeld was het kapitaal dus toch blijkbaar niet.

Ook nu probeert men in België Vlamingen en Walen tegen elkaar op te zetten om de echte problemen te verbergen. Sidmar, Cockeril-Sambre en Arbeid worden tegen mekaar uitgespeeld, doch de Société Générale beheert ze alle drie. Mannelijke en vrouwelijke arbeiders worden verdeeld door verschil in lonen en behandeling. Nochtans zijn het niet de Vlamingen die schuld hebben aan de slechte economische toestand in Vlaanderen, nochtans zijn het niet de Walen die schuld hebben aan de slechte economische toestand in Vlaanderen, nochtans zijn het niet de mannen die schuld hebben aan de lagere lonen en hogere werkloosheid bij de vrouwen, nochtans zijn het niet de gastarbeiders die schuld hebben aan de werkloosheid van de Belgische arbeiders...

Wim Arras

Informatieavond:

Nieuwe technologieën scheppen alles... behalve werkgelegenheid

- FILM: 'New technology, whose progress?'
- GETUGENISSEN: Vakbondsaftvaardigden Ford Genk en ABVV-medewerker sektor Drukkerijen.
- SITUERING TECHNOLOGIEAKKOORD: Peter Van der Hallen, medewerker Departement Sociologie.

Woensdag 15 februari, 20.00 uur, in Auditorium Vesalius.

Organisatie: Werkgroep Universiteit en Maatschappij.

Donderdag 16 februari:

- avond tegen het wetsontwerp Gol, met
- film: Tijdelijk Toegelaten
- duiding van het wetsontwerp door Frank Moelaert
- concrete geborgenissen door gastarbeiders en vreemde studenten over inschrijvingsrecht in gemeenten, gezinshereniging, OCMW, repressie...
- muziek: reeks optredens van de marokaanse groep El Kholoud
- solidariteit tussen Belgische en vreemde arbeiders: door een vakbondsdelegatie
- fuif

Plaats: zaal Albatros (Brusselse straat), begin 20 u. kaarten 40/50

Vrijdag 17 februari:

- mars door België
- 10 uur: propagandatocht op de Leuvense markt (alspraak aan de Amerikanen)
- 12 uur: vertrek van de mars naar Mechelen aan 't stadhuus

Zaterdag 18 februari:

— mars van Mechelen naar Vilvoorde

Zondag 19 februari:

— mars van Vilvoorde naar Brussel

Oprotpremie

Vreemdelingen die zich ongelukkig voelen, mogen eruit, mét premie. Zo besliste CVP-er Aerts. Hiervoor is een budget van 7,5 miljoen uitgetrokken. Een mooi contrast met de 20 miljoen voorzien voor integratie! Vroeger kon je dus door de vreemdelingenpolitie het land uitgept worden (wat ook een vliegtuigticket kost), nu kunnen degenen die het land uitgept worden vrijwillig en op humane basis vertrekken.

Na het wetsontwerp Gol, dat erop gericht is vreemdelingen het land uit te helpen, nu Aerts die de vreemdelingen erop wijst dat ze humaan terug kunnen. Voorwaar een mooi staaltje van complementariteit en samenwerking. Het zou ontroerend zijn, ware het niet zo cynisch.

Tenslotte nog een opmerking. In een land waar nooit sprake is geweest van een positief integratiebeleid voor vreemdelingen, waar zelfs diegenen die zich alle mogelijke moeite getroosten om zich aan te passen aan 'onze cultuur' nog met een scheef oog bekeken worden, getuigt het van een bijzonder sarkasme de mogelijkheid te scheppen voor hen 'die zich ongelukkig voelen', om vrijwillig te vertrekken!

Open brief

ISOL de Internationale Studenten Organisatie aan de KUL, Iraad van de ASR, behartigt de belangen van de buitenlandse studenten aan deze universiteit. De afgelopen weken hebben enkele organisaties namelijk NSV, Protea Studenten Vereniging en het Anti-Abortus Komitee hun aanvraag ingediend voor subsidiëring bij het FKK.

NSV tegen buitenlanders in België

Deze houding is voor ISOL onaanvaardbaar. Buitenlandse werknemers zijn in België aangetrokken om de snel ontwikkelende economie helpen op te bouwen. Het zijn de zwakste groepen in onze samenleving die men het eerst hun rechten wil ontnemen, zoals het recht op volwaardig onderwijs, recht op sociale zekerheid... Wat betreft de buitenlandse studenten vinden we dat het een plicht is van de Westerse landen, in het kader van ontwikkelings samenwerking, deze landen die in scheefgegroeiende situaties zijn terechtgekomen door de jarenlange koloniale uitbuiting, te helpen in de ontwikkeling, o.m. door kennisoverdracht.

NSV en PROTEA voor apartheid

ISOL keurt ten stelligste het Apartheidsregime af en gaat akkoord met het LNO-standpunt ter zake dat dit soort regime 'een misdaad tegen de mensheid is'.

Dat samenwerking tussen blanken en zwarten op basis van gelijke rechten en plichten wel mogelijk is toont onze organisatie aan. Hier werken buitenlanders en Belgen samen aan integratie, hetgeen lijnrecht staat tegenover apartheid.

Binnen ISOL werken ook enkele zwarte Zuid-Afrikanen mee, het zou een kaakslag zijn moest de ASR, die ook hun belangen behartigt via ISOL, geld vrijmaken voor propaganda voor een regime dat hen als inferieur en rechteloos beschouwt.

Wil de ASR representatief zijn dan is het onaanvaardbaar als er geld gegeven wordt aan bepaalde organisaties die dit gebruiken voor diskriminerende propaganda tegen een deel van de studenten.

Volgens de informatie die wij bezitten zijn al de leden van het Anti-Abortus komitee leden van het NSV. Hieruit durven we konkluderen dat dit een manier is om via een omweg toch ASR geld naar het NSV te laten vloeien.

Met deze wilden wij u het standpunt van ISOL bekend maken zodat u in uw beslissing rond subsidiëring van deze verenigingen rekening zou kunnen houden met de belangen van uw buitenlandse medestudenten.

K. Adzmi en G. Kungu

De arbeid

...eten alles in het werk stellen om deze mars te controleren, de zaak in handen te nemen en waar nodig om te buigen in functie van de zinvolle arbeid en een zinvolle en meer menswaardige samenleving in het algemeen. Het is dergelijken mochten we niet verwachten met de traditionele krachten. De vrije markt-economie is niet gericht op het welzijn van de mensen (dat wordt alleen verwacht als produkt — de werkelijkheid gaat echter anderszins in de andere richting).

...is er dus geen taak weggelegd voor de diversiteit?

Oproep

...u het niet mogelijk zijn dat een groepje geïntegreerde informatikastudenten samen met geïntegreerde assistenten en docenten zich samen zetten om enerzijds te onderzoeken welke mate het ontwikkelen van alternatieve software in bepaalde toepassingsgebieden van de informatika de inhoud en de zin van de arbeid kan verhogen? Waar zou dit kunnen? Hoe zou dit kunnen? Welke stappen kunnen er gezet worden en wie kan dit doen dergelijke dingen te realiseren? En hoe zou samenwerking met arbeidsorganisaties buiten de universiteiten supplementaire trajecten kunnen opgezet worden zoals in dit artikel besproken? Een dergelijke groep zou vast kunnen starten met contact op te nemen met dit Scandinavisch project.

A. Van Daele

Wg. Universiteit en Maatschappij

...ressen voor meer informatie: ...pelsluiscentrum, Stockholm, Sweden ...atologisch Afdeling, Aarhus Universitet, Denmark

Vorige week kon u in Veto een interview lezen met Emile Willems. Hij is als psychiater verbonden aan het psychoterapeutisch centrum. Wat nu volgt is het vervolg van dit interview. Het handelt over vereenzaming en zelfmoord bij studenten. De relatie tussen het psychoterapeutisch centrum en de beleidsvoerders van de universiteit wordt ook aangesneden.

Vereenzaming is een klacht die herhaaldelijk aan bod komt bij klanten van het psychoterapeutisch centrum.

Emile Willems: «Dit heeft ook te maken met het feit dat eenzaamheid geen positieve betekenis meer heeft. Wij leggen er de klemtoon op dat eenzaamheid iets positiefs is. Het is noodzakelijk dat de mens op zichzelf kan terugvallen en daar de energie opdoet om naar de anderen toe te gaan. Veel studenten ervaren eenzaamheid als vereenzaming. Hierdoor hebben ze niet de kracht om naar de anderen toe te gaan.»

Veto: Is hetgeen u hier ziet niet de top van een ijsberg?

Emile Willems: «Wij zien de mensen die zozeer onder druk komen, die eenzaamheid zo sterk aanvoelen en die niet beschikken over strategieën om op een efficiënte manier te reageren op die druk. Hierdoor komt het dat ze vluchtgedrag gaan vertonen, bv. vluchten in alcohol, pillen of in uitgaan, eventueel gaan ze in sporten duiken op zo'n manier dat studenten niet aan bod komt. Het kan ook zijn dat men zich helemaal op zichzelf terugtrekt, dat men zelfmoordgedachten gaat koesteren en zomeer.»

Veto: Is vereenzaming volgens u toegenomen of is dat een konstante die je elk jaar opnieuw aantreft?

Emile Willems: ...
Veto: Je zou de hypothese kunnen maken dat door de toename van de prestatiedruk en de economische crisis de druk om te studeren groter wordt en dat men als gevolg daarvan meer op zichzelf teruggetrokken gaat worden.

Emile Willems: «In de kontekst die u schetst gaat de student meer op zichzelf teruggetrokken worden. Studeren is iets dat je op jezelf moet doen. Als je dat niet geleerd hebt, ga je die eenzaamheid als erg schrijnend ervaren.»

Veto: Kan men stellen dat men om te studeren een sterkere persoonlijkheid moet hebben dan om bv. in een fabriek te werken?

Emile Willems: «De stress-situaties die hier aanwezig zijn, gaan veel vlugger je lekken aantonen, je gaat als het ware ontmaskerd worden op je zwakke plekken.»

Veto: Een feitelijk gegeven dat door de situatie hier aan het licht wordt gebracht, maar die situatie is niet de oorzaak.

Emile Willems: «Het is een aanleiding. Wij denken dat het verkeer is om alleen maar de nadruk te leggen op de feitelijke situatie. We moeten evenzer gaan kijken naar de persoon zelf. Dit is de reden waarom een psychoterapeutisch centrum belangrijk kan zijn. Wij werken aan de persoonlijkheidsstructuur.»

Veto: Nu hebt u nog niet geantwoord op mijn vraag of vereenzaming toeneemt.

Emile Willems: «Ik denk wel dat die gevoelens sterker naar voren zijn gekomen. Als we merken dat er een groter alcoholmisbruik is, er meer medicamenten gebruikt worden om zich op te peppen of om tot rust te komen, dat er een toename is van het

Studenten in nood (2)

aantal zelfmoorden, dan verwijst dit naar eenzaamheid. Dat neemt toe.»

Zelfmoord

Veto: Een sterke vorm van vereenzaming is zelfmoord. Komen daarvoor veel mensen naar hier?

Emile Willems: «Dat is iets van een 15%. Het is moeilijk te zeggen of dit cijfer toegenomen is, want het is zeer moeilijk om daar eksakte gegevens over te krijgen. Er heerst een taboesfeer rond. In St. Rafaël (dienst spoedgevallen) zijn er het laatste half jaar een twintigtal studenten opgeno-

Emile Willems: «Dat kan zich terug voordoen. Het is niet zo dat, als het zich één keer heeft voorgedaan, daarmee de kous af is. We weten dat een derde zelfmoordpoging dikwijls fataal is.»

Veto: U sprak daarnet over een twintigtal gevallen het laatste half jaar, maar ik neem aan dat het aantal mensen die een zelfmoordpoging gedaan hebben of die daarmee bezig zijn, groter is?

Emile Willems: «Een hoop worden er stil gehouden. Uit onderzoeken blijkt dat per 10.000 universiteitsstudenten men rekening moet houden met een twintigtal studenten die tijdens hun

Volgens Emile Willems (foto) zullen er van elke nieuwe lichting studenten aan de KUL 40 een zelfmoordpoging ondernemen tijdens hun studententijd. Volgens Koenraad Mathijs (assistent aan Soc. Wet) zouden er echter minstens 150 studenten per jaar een zelfmoordpoging ondernemen.

men wegens zelfmoordpogingen.»

Veto: Zijn er bij jullie mensen bekend die geslaagd zijn in hun poging?

Emile Willems: «Ja»
Veto: En die bij jullie in behandeling waren?

Emile Willems: «Ja»
Veto: Waarom doet iemand een zelfmoordpoging? Is het een signaal om hulp?

Emile Willems: «Het is een zeer dramatische poging om de zaken terug in handen te krijgen. Er bestaan echter ook situaties waarin men besluit, na afweging van de pro's en contra's om eruit te stappen. Dat noemen wij de balanszelfmoorden. Ik ervaar het meestal als een appel om hulp. Wanneer je in problemen zit, heb je gemakkelijk de neiging om je af te sluiten. Je gaat ook minder vlug naar iemand toe om iets te vertellen over jezelf. Je vindt dat je de andere er alleen maar mee belast. Alles wijst erop dat je je meer in jezelf inkepselt. Daardoor kunnen er gemakkelijk situaties ontstaan waardoor je ontsploft. Op bepaalde ogenblikken kan het zijn dat je met zoveel agressie zit naar buiten toe, die je niet naar buiten kunt verwoorden, dat die op jezelf neerslaat. We zien dat heel wat zelfmoorden iets autodestructiefs hebben, je gaat jezelf vernietigen. Daarom spreekt men soms van verborgen zelfmoord bij mensen die aan alcohol zitten of aan pillen. Wat zij doen is uit het leven stappen, maar dan op een verborgen wijze.»

Veto: Zijn zelfmoorden frekwenter in bepaalde periodes? Ik denk aan examens.

Emile Willems: «Wij hebben daar geen zicht op.»

Veto: Herhalen mensen, die eenmaal een poging gedaan hebben, dat?

studententijd met dat probleem worstelen.»
Veto: Wordt iemand die op spoedgevallen terecht komt, naar jullie doorverwezen?

Emile Willems: «Er zijn er een aantal die naar ons doorverwezen worden, er zijn er een aantal die opgenomen worden in een kliniek, en een aantal weigeren hulp.»

De universiteit

Het tot nu toe vlot verlopen gesprek werd moeilijker bij de vraag naar de houding van de universitaire overheid t.a.v. het psychoterapeutisch centrum. Op deze vraag werd meerdere keren ontwijkend geantwoord (wat doet vermoeden dat deze problematiek erg gevoelig ligt). Dan maar enige toelichting.

Veto: Jullie zeggen dat de studiebelasting toeneemt en dat als gevolg daarvan mensen onder grotere psychologische druk komen te staan. Zou dat de mensen niet kunnen beïnvloeden bij de keuze van

studententijd met dat probleem worstelen.»
Veto: Wordt iemand die op spoedgevallen terecht komt, naar jullie doorverwezen?

Emile Willems: «Er zijn er een aantal die naar ons doorverwezen worden, er zijn er een aantal die opgenomen worden in een kliniek, en een aantal weigeren hulp.»

studententijd met dat probleem worstelen.»
Veto: Wordt iemand die op spoedgevallen terecht komt, naar jullie doorverwezen?

Emile Willems: «Er zijn er een aantal die naar ons doorverwezen worden, er zijn er een aantal die opgenomen worden in een kliniek, en een aantal weigeren hulp.»

een universiteit? Ik neem aan dat kollegeverlaters naar de universiteit willen gaan waar je het minst problemen hebt om een diploma te bekomen. Zouden de beleidsvoerders van de KUL niet kunnen denken: «We moeten die problemen niet aan de grote bel hangen, want het vermindert de inschrijvingen.»

Ook op deze vraag kwam geen bevredigend antwoord. Ten slotte kwam de aap uit de mouw.

Emile Willems: «De universiteit maakt het mogelijk dat deze diensten bestaan. Je moet er wel rekening mee houden dat de universiteit deze diensten al jarenlang subsidieert. Wanneer het economisch minder goed gaat, begint men vragen te stellen over de mate waarin deze diensten nodig zijn en zomeer. We voelen dat er vragen beginnen te komen. Wij zeggen dat deze diensten werkelijk een functie hebben. Het centrum is 25 jaar geleden opricht. Ik denk dat het toen al een antwoord was op de problemen die men voelde leven bij de studenten. De nood aan begeleiding deed zich voor.»

Veto: U zegt dat men het in vraag begint te stellen. Hoe voelt u dat? Maakt men problemen rond de financiering?

Emile Willems: «Wij merken dat men vragen begint te stellen rond de kostprijs. Het gaat hier om individuele hulpverlening. Het probleem is: waar gaat men vooral het aksent op leggen? Op kollektieve voorzieningen of op individuele voorzieningen. Als je alleen maar kijkt naar de groep en niet naar het individu, ga je niet democratisch te werk. Deze problemen doen zich aan elke universiteit voor.»

De besparingen slaan het psychoterapeutisch centrum niet over. In de periode '82-'83 werd de personeelsbezetting teruggeschoefd. Het komt erop neer dat er 1,15 full-time mandaat is afgevoerd. Deze afvloeiing is verdeeld over meerdere personeelsleden. Deze besparingen bemoeilijken de mogelijkheden tot hulpverlening van het centrum.

Preventie

Emile Willems pleit sterk de noodzaak aan preventie.

Emile Willems: «Wij proberen de beleidsmensen te sensibiliseren om preventief te werken. Manu Bracke bv. heeft een studie gemaakt over de toegenomen studiebelasting. Binnen de faculteiten gebeurt daar ook onderzoek naar. Anderzijds zijn we zelf gestart met een ontmoetingsgroep voor studenten die niet opgevangen worden binnen homes of door de bestaande verenigingen.»

Hij stipt aan dat er op gebied van preventie nog heel wat kan gebeuren. Hij hecht veel belang aan de opvang

van de eerstejaars, de werking op gangen van studentenhomes, ontmoetingsgroepen waar mensen met elkaar kunnen praten over hun problemen.

Tot slot

Veto: Nu de belangrijkste vraag. Hebben jullie sukses met jullie therapie?

Emile Willems: «We bestaan al 25 jaar, dat zegt al iets. Men heeft vertrouwen in de dienst.»

(Langs welingelichte bron hebben wij vernomen dat enkele professoren die nu les geven aan de KUL, vroeger in behandeling waren bij het psychoterapeutisch centrum. Dit bewijst wellicht het best het sukses van de dienst.)

Veto: De meeste mensen die naar hier komen zijn tussen 18 en 20 jaar. Is dat niet wat te laat om aan een persoonlijkheidsstructuur te werken?

Emile Willems: «Als student sta je voor de opdracht om je eigen leven uit te tekenen. Je wordt gekonfronteerd met tal van mogelijkheden. In die zin is het een gunstig moment. Het vraagt wel tijd.»

Veto: Hoe lang duurt zo'n therapie?

Emile Willems: «Dat varieert. Het is zo dat wij geen termijn stellen. Wij vragen dat de studenten zichzelf de kans geven om zolang te komen als zij aan zichzelf willen werken. Dit kan uitlopen over meer dan één academiejaar.»

Veto: Last but not least: hoeveel kost zo'n therapie?

Emile Willems: «Wij werken aan terugbetalingstarief, d.w.z. dat de student alleen het bedrag moet betalen dat hij van de ziekenkas terugtrekt.»

Een bedenking

«De universiteit genereert mee problemen, daarom is het de plicht van de unief om daarop in te spelen», aldus Emile Willems. Volgens hem is het van wezenlijk belang dat deze diensten binnen de universiteit georganiseerd worden, zo behoudt zij een zicht op de problemen van de student en kan ze er op inspelen.

Een goede samenwerking tussen de verschillende diensten van de unief die zich met de gezondheid van de student bezighouden is, volgens hem onontbeerlijk om op een efficiënte manier te werken.

Leuven is de enige universiteit in België met een psychoterapeutisch centrum. In Limburg (LUC + NUHO) pleit men voor de oprichting van zo'n centrum. Hopelijk is men in Leuven wijs genoeg en zal men hetgeen waar de Limburgers tot nog toe alleen maar kunnen van dromen niet afbouwen.

Koen Verboven

Wie gebruik wenst te maken van de diensten van het psychoterapeutisch centrum kan elke werkdag terecht op het Atrechtcollege Naamsestraat 63 (Tel. 016/23.72.71). Of elke werkdag, behalve woensdag van 14 tot 17 uur op het medisch centrum Bogaardenstraat 2.

De begeerte te begeren

Het is amper enkele weken geleden dat het Centrum voor Muziek (de uitgevers van Muziekrant) ten gronde ging, en er staan al weer enkele nieuwe culturele initiatieven op de Leuvense spijkskaart. Behoud de Begeerte, luidt het motto en de titel van een vzw. die zich met literaire activiteiten wil bemoeien.

Niet bepaald dat deze vzw. de enige organisatie ter stede is die rond deze topics werkt. De Europese Poëziebiblioteek, Germania e.d.m. nemen reeds gedurende langere tijd vergelijkbare initiatieven.

Dit voorjaar nog voltrekken zich een 7-tal literaire gebeurtenissen onder leiding van Behoud de Begeerte, met welwillende medewerking van Radio Scorpio. Tom Lanoye, Guido Lauwaert, Anthierens & co, Walter Van den Broeck, De Coninck en Koplant passeren over diverse podia. Verder wordt er een Nieuw Wereldtijdschrift voorgesteld, en een non-book tentoonstelling.

«Behoud de begeerte, die titel kozen we omdat we inderdaad vinden dat de begeerte moet behouden — dat

hoeft niet noodzakelijk seksueel te zijn. De literaire werking moet het publiek wat meer openstellen», aldus Luc Coorevits, een van de (twee) initiatiefnemers.

Het is niet de enige optie die een vroegere suksesformules doet denken. «We proberen het aksioma te doorbreken dat literaire activiteiten vervelend of hoogdravend hoeven te worden». Bij elk mogelijk zaarder programma een lichte noot. De zegsman katapulteert eef deskundig de 'klassieke' poëzieavond de valbuik in (je weet wel, waar wijn en kaas bij te pas komt) en besluit: «Daarom is ons programma niet puur poëzieavond of prozaavond, want dan is dat al gedaan tot de definitie van verveeld zijn. En dat is de bedoeling niet.»

All change, en er komt beweging in de zaak.

De affiches van BdB worden stelselmatig overplakt. Niet enkel meer conservatieve studentenorganisaties, maar ook sommige kandidaat-sponsors hadden restricties bij de liggende dame wiens erogene zones bedekt waren met de typische bioskoopbolletjes en -driehoekjes. Geen paniek: promotie wordt er genoeg ge maakt. Binnen het concept past zelfs

een uiterst agressieve reclametechniek. Er wordt bij een vrijkaart van de Tom Lanoye-avond een gratis maaltijd aangeboden. Bij de 'New Style' hoort ook de dankbetuiging op de brochure, aan respectievelijk een denkerend en een stijlvol kafee op de Oude Markt (sic) en een dynamische boekhandel (ook sic). Toef, die nieuwe aanpak.

Nog meer leven in de brouwerij (die wordt trouwens ook bedankt): Behoud de Begeerte en doe het op fuisen, door de firma herself georganiseerd. Doodgewone fuisen. Bedoeling: om den brode. Neen, niet als promotie voor de andere activiteiten, op de fuif wordt het wel aangekondigd als BdB de dag erna iets organiseert, maar dat promotioneel aspekt is heus de bedoeling niet...

Tenslotte. Brouwerijen mogen al trevreden zijn met dergelijke initiatieven. Wonder: ook al één of ander muft ministerie in Brussel heeft een frank laten vallen. Binnen één jaar kan ook de Stad Leuven deze vzw. eventueel als culturele organisatie erkennen. Hamvraag: heeft de Leuvense Lokale Overheid genoeg aan zijn Leuvense Lokale Amateu Teatergezelschappen?

G.J.

POSTERS — GADGETS

Filmaffiches, (o.a. American Gigolo, Psycho 2)

POSTERS
WENSKAARTEN
POSTKAARTEN
GESCHENKEN
voor alle omstandigheden

(ADVERTENTIE)

Naamsestraat 53

Leuven

De Vlaamse film sedert 1960 (CeCoWe 2)

Vorige week bespraken we al een CeCoWe-uitgave; het film-temanummer van *Communicatie*, het vakblad van het CeCoWe (Centrum voor Communicatiewetenschappen, een departement in de faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen). Dit keer komt een heus boekje aan de beurt: Bruno Verpoorten schreef *De Vlaamse film. Evolutie van de Vlaamse langspeelfilm sinds 1960*, een CeCoWe-uitgave van 1983.

Het onderwerp is nauwelijks beschreven en Verpoortens pionierswerk draagt zo op de slag onze sympathie weg. Bovendien vertedert ons de euvle moed van het CeCoWe om uitgerekend een dergelijk idealistisch opzet te willen, te dürfen uitgeven in eigen beheer. We zitten liever in de bioskoop, maar we hebben ons dus laten verleiden toch nog maar eens een filmboek vast te pakken om het te lezen...

Met een bij het té hand nemen evenwel moet ik al kampen met buikkramen; het boekje is gehuld in één der meest afschuwelijke omslagen die ik al onder ogen kreeg. Maar goed, de hogere waarden, die we achter deze helse omslag vermoeden, halen het op de weezin en ik sla dapper, met ingehouden adem, de bladzijden om...

Verhandeling

Na veel worstelwerk — waarover dadelijk meer — heb ik *De Vlaamse film*

toch uitgekegen. Edoch, lezer, het kan nooit de bedoeling zijn om dit werkje in één ruk van bladzijde 1 tot 151 te verwerken; zulks is voor de sterkste maag onverteerbaar. En dat heeft met meer te maken dan met die omslag.

Wacht! Oordeel niet verkeerd: het werkje is vlot en aangenaam geschreven, daar gaat het helemaal niet om. *De Vlaamse film* is echter onvoldoende een boekje, het is eerder een verhandeling die zich als boek vermomd heeft. Bruno Verpoorten doet er overigens zelf helemaal geen doekjes om. Hij zegt letterlijk in zijn inleiding: "...mijn eindverhandeling, waarvan deze publicatie een bewerking is." (p.9). We hadden alleen graag gezien dat hij het begrip 'bewerking' wat meer ter harte had genomen, want het strakke keurslijf waarbinnen het opzet van zijn publicatie destijds tot stand is gekomen, is nog veel te nadrukkelijk aanwezig.

Het valt dadelijk op bij het bekijken van de bladzijden 3 tot 7: de inhoudstafel is niet zozeer een overzicht van de te verwerken onderwerpen, maar een oogverblindend, pseudo-wetenschappelijk gewemel en gewriemel van cijfers en getallen. We kennen allemaal dat systeem wel dat wij ook in onze skripties, papers en verhandelingen moeten hanteren, tot meerdere eere en glorie van de wetenschap: de binaire, digitale telraampjes (à la 1, 1.1, 1.1.1, 1.1.2, 1.2.1.1, 1.2.1.2, 1.2.1.3, enz. ad infinitum). Het oogt uiterst ordelijk, gestructureerd, overzichtelijk, kortom: wetenschappelijk. Maar het versnipperd en verkapt de loop van het betoog zodanig in kunstmatige en onnatuurlijke denkvakjes, dat de leesbaarheid van het geheel er deernij onder lijdt.

Miniatuurschilder

Dat is dan ook de hoofdrede voor het 'worstelwerk' dat je moet leveren, als je *De Vlaamse film* helemaal wil lezen. Het is alsof je als lezer het hele laaburwerk overdoet van de aankomende licentiaat die probeert de geschiedenis van de Vlaamse film na 1960 in al zijn aspecten te beschrijven. Monnikenwerk gewoon. Zoals verhandelingen wel vaker monnikenwerk zijn.

braakliggend terrein eindelijk eens grondig omgeploegd en daardoor is een rijkdom aan gegevens bovengekomen. Over de Vlaamse film als trouwe verfilming van onze heimat-klassiekers uit de literatuur; over het taalgebruik in de Vlaamse film (ABN versus dialect); over de problemen van productie, promotie en infrastructuur voor volwaardige film in Vlaanderen; over de haat-liefde verhouding tussen film en T.V.; over de koprodukties met Nederland;...

Je moet dan wel het digitale tel-

moet zijn. Vooral de schematies en tabelletjes achteraan (in bijlage) zijn onmiskenbaar interessant. Je krijgt er de hele Vlaamse filmproductie sinds 1960 in listing, alles wat aan literatuur verfilmd werd in Vlaanderen of aan Vlaamse literatuur in het buitenland, de prijsbeesten van de jaarlijkse wedstrijd voor Nederlandsestalige filmscenario's, de T.V.-films van de dienst drama van de BRT, ...

Het aangeboden materiaal is bovendien uiterst aktueel gemaakt op de koop toe (toch 'bewerkt?'): *Casta Diva*, *Brussels by night*, *Zaman*, *De Leeuw van Vlaanderen* zelfs... ze staan er al allemaal in vermeld. Bespreken kon nog niet, want ze waren nog volop in productie toen de 'bewerking' geschiedde.

Verwaarloosd

Nog even iets over de vormgeving van het boekje, want die is wel iets minder 'up-to-date'. Alle lof voor het CeCoWe dat deze eks-student de kans wil geven om zijn licentiaatsverhandeling te publiceren, want maar al te vaak gaat de promotor in eigen publicaties met de pluimen van het studentenwerk strijken. Maar Verpoorten verdiende beter: ofwel was dit beter niet door het CeCoWe in eigen beheer uitgegeven, ofwel had men er meer aandacht aan moeten besteden.

Het CeCoWe bewijst met de luke-sueuse en uiterst verzorgde uitgave van *Communicatie* dat het veel beter kan dan dit: slecht geplakt, lelijke lettertypes (duidelijk op een doodgewone IBM-kantooromgeving getypt, niet eens gezet), ongelijk afgeliemde regels, kortom: verwaarloosd.

Enfin, tot daar aan toe dan maar. *De Vlaamse film* blijft ondanks alles een werkje om op de plank te hebben als je wat over Vlaamse film wil weten en dat voor slechts 300 Bfr. bij de betere boekenboer of via het CeCoWe. De Lelijke Verpoorten dus naast de Dikke Van Dale in het rek. Of iets verderop: niet téveel eer.

Jan H. Verbanck

Het overzicht van de Vlaamse film sinds 1960 is uiterst up-to-date in dit boekje: zelfs *Brussels by night* is erin opgenomen.

De detaillistische nauwgezetheid, de onwaarschijnlijke volledigheid, de vloed van citaten en voetnoten van Verpoorten kan je inderdaad nog het best vergelijken met de slavenarbeid van de kromgegroeide monnik, die jaren aan die ene beginletter van een boek heeft zitten werken. Verpoorten als middeleeuwse miniatuurschilder dus. Met dat verschil dan dat zo'n miniatuur er afgewerkt en vanop een zekere afstand bekeken, als een overzichtelijk geheel uitziet, terwijl *De Vlaamse film* vooral splinters en spaandertjes is, weliswaar uitermate ordelijk gerangschikt...

Naslagwerk

Niet alleen omdat we paradoxen zo heerlijk vinden, ontdekken we met in die minutieze, ordelijke volledigheid ook de grote kwaliteit van Verpoortens boek. Maar dan moet je zijn werk wel anders 'lezen' dan van A tot Z. Je kan het bijvoorbeeld hanteren zoals je dat met een naslagwerk doet. Wil je over dit of gene aspect van de recente Vlaamse cinema iets te weten komen, grijp dan naar Verpoorten.

Hij heeft immers een ten onrechte

raampje uit de inhoudstafel als indeks zien aan te wenden, want daar is een verhandeling meestal niet op bedacht en de bewerking tot 'boek' heeft hierin ook niet voorzien. Die naslag-functie zal dan ook wel niet bedoeld zijn, maar 't is meegenomen als vervangmogelijkheid.

Up-to-date

Elk onderdeel is zodanig in puntjes en onder- of onderdelijks van puntjes uitgerafeld en commentarierend — zoals we al aangaven — dat na wat zoekwerk elke topic wel te situeren

Rechtzetting

Bij de bespreking van het CeCoWe-tijdschrift *Communicatie* (in vorige Veto, nr. 17) stond een foto van Woody Allen in *Zelig*. De film werd vermeld in het artikel, prima dus. In het onderschrift is evenwel alleen *Zelig* en *Woody Allen* zinnvolle informatie, de rest is vloeibaar onzin, ontsproten aan het oververmoeide brein van de zetter laat 's nachts. De poging om de foto als nog een bovenstaande bespreking te koppelen mislukt aldus deernij. Vooral omwille van het "Aldus Verpoorten". Verpoorten — ook echter Verbanck, auteur van de bespreking — zou nooit iets verzinzen als: "buitenlandse stem" (sic?) of onder- en tussentijds in *Zelig* (die er niet zijn in die film). Foei, zetduivel. Sorry, Bruno Verpoorten, onze ekskuses.

J.H.V.

Door Leuven vergeten Eijanaika

Jos Rastelli heeft niet de tijd of de interesse om in zijn Studio-zalen tussen de commerciële rommel ook nog regelmatig belangrijke producties naar Leuven te halen. Films die wat het te verwachten succes betreft riskant zijn, maar toch in een stad die zich cinemastad wil noemen, niet mogen ontbreken. Zo onthield Rastelli ons bv. *Mistero di Oberwald* (1981 — I — Antonioni), *Der Stand der Dinge* (1982 — D — Wenders) en *Eijanaika* (1982 — Jap — Imamura).

Hij draaide wel *Identificazione di una Donna* van Antonioni (1982), want de pers daarrond was sensationeel; de Leuvense filmclub FilmM vertoende intussen dan maar *Mistero di Oberwald*, één keertje op een avond in Auditorium Vesalius. Sinds 't Stuc, De Andere Film en FilmM samen een collectief oprichten, het Alternatief Filmcircuit, vertonen ze nu evenwel méér lef: *Der Stand der Dinge* en *Eijanaika* zullen in heuse première voor Leuven naar de studentenstad gehaald worden!

Gewaagd

De middelen zijn natuurlijk niet die van een bioskoop: Auditorium Vesalius is een leslokaal en 16 mm is geen 35 mm-projecties. Maar de films zijn te belangrijk om ze aan het studentenpubliek te onthouden. Dus worden ze tegen de gewoonte van alternatieve filmprogrammatoren, niet slechts één of hooguit tweemaal getoond, maar een hele week. Het Alternatief Filmcircuit heeft vertrouwen in zijn publiek, hoewel zo'n opzet financieel dodelijk kan zijn.

Het succes van recente, eenmalig vertoende, Leuvense premiers als *Casta Diva*, *Naughty Boys* en *Mistero di Oberwald* gaven vertrouwen. Over *Der Stand der Dinge* volgende week meer; *Eijanaika* loopt, steeds om 20.30 uur in Auditorium Vesalius op donderdag 9, vrijdag 10, maandag 13 en dinsdag 14

februari en in 't Stuc op zaterdag 11 februari. Vijf vertoningen dus van één film, in het alternatieve filmcircuit, omdat het een topfilm betreft waarvoor men de grote (Studio-)belangstelling verwacht, in Auditorium Vesalius dan.

Let's go our way

Wat is *Eijanaika* dan wel? Het is de voorlaatste film van de Japanse cineast Shohei Imamura, die intussen met zijn laatste productie, *de Ballade van Narayama*, de Gouden Palm in Cannes 1983 wist weg te kapen. Imamura is met Oshima (*Furyo*) de vaandeltrager van de jaren '60- en '70-generatie in de Japanse cinema. Vorig jaar nog wijdde de Andere Film zijn jaarlijkse retrospectieve (cfr. dit jaar: Tarkovski) aan deze stilaan internationaal vermaarde cineast.

"Eijanaika" betekent: "laten we onze zin doen". Het is de volkskreet die steeds krachtiger opsligt op de ene oever van de rivier, om een opstand te ontketenen tegen de Shogun-diktatuur, die haar vestingen heeft op de andere oever. De film is een tijdsevokatie, een fresco van talloze kleurrijke personages ook, uit de verzetsleer. Ze willen eindelijk komaf maken met hun armoede en ellende door de Shogun-repressie en -uitbuiting.

De film groeit toe naar de gigantische massascène waarin de opgezweepte massa spontaan, de een de ander voortstuwend, over de brug trekt naar de "andere" oever om "voortaan haar eigen weg te gaan". Sociale omwenteling dus, konfrontatie tussen feodale uitbuiting van het Shogunaat en bewustwording bij de massa. Een beetje de *Novcento* (Bertolucci — I — 1976) van Japan.

Het is Imamura's eerste historische film. Zijn vorige werk handelt haast uitsluitend over het moderne, door de 2de wereldoorlog verscheurde Japan, dat door de import-Amerikanen helemaal verwesterd en dus ontheemd wordt. Filmtchnisch kan Imamura tot de beste vakmensen gerekend worden van de Japanse school: pikturaal, kleurrijk, schitterend.

Jan H. Verbanck

	Restaurant Alma II en III	Snack Alma I Gasthuysberg, Pauscoll. Meisjescentrum	Snack Alma II Alternatief	Sedes
ma 13/2	Kipperoomsoep varkensrib bloemkool aardappelen fruit	kipperoomsoep visplak snijsbonen aardappelen fruit	vispudding met rijst	soep van de dag frikadellen forestiere aardappelen fruit
di 14/2	andalouse soep rosbief fruitmengeling zilvervliesrijst yoghurt	andalouse soep derby steak met ei printanière zilvervliesrijst fruit	rijst met gestoofd fruit	soep van de dag rondspojarski fine erwtes aardappelen yoghurt
wo 15/2	cultivateursoep biefstuk ratjetoe aardappelen yoghurt	cultivateursoep lever selder in room aardappelen fruit	gegratineerde spinazie	soep van de dag boerenworst andjwije in room aardappelen fruit
do 16/2	solferinosoep kip rauwkost zilvervliesrijst yoghurt	solferinosoep gepaneerd sneetje rode kool zilvervliesrijst yoghurt	pompoentaart	soep van de dag varkenslapje jonge wortelen rijst yoghurt
vr 17/2	bonensoep varkensgebraad gebakken boontjes aardappelen yoghurt	bonensoep braadworst wortelen in room aardappelen yoghurt	kwarkkoeken met gekookt graan	soep van de dag zeelapje op bretoense wijze aardappelen fruit

De door de werkgroep voeding aanbevolen Alma-menu's kunnen, om technische redenen, niet altijd door de gerants gevolgd worden.

Julie eten drie maal per dag; zeg dan niet dat voeding je niet interesseert.
Info: Leo Van der Aa, E. Van Evenstraat 2c, 2de verdieping, tel. 016/2299.11.

